חוק חינוך ממלכתי, תשי"ג-1953

נוסח עדכני נכון ליום: 26-02-2026

פירושים

1. בחוק זה –

"חינוך ממלכתי" פירושו – חינוך הניתן מאת המדינה על פי תכנית הלימודים, ללא זיקה לגוף מפלגתי, עדתי או ארגון אחר מחוץ לממשלה, ובפיקוחו של השר או של מי שהוסמך לכך על ידיו;

"חינוך ממלכתי משלב" – חינוך ממלכתי המשלב בתכנית הלימודים שלו לימודי יהדות מוגברים, ושם דגש על עיסוק בזהות יהודית ועל חינוך לפי תכנית השלמה למוסד חינוך ממלכתי משלב";

"חינוך ממלכתי דתי" פירושו – חינוך ממלכתי, אלא שמוסדותיו הם דתיים לפי אורח חייהם, תכנית לימודיהם, מוריהם ומפקחיהם ובהם מחנכים לחיי תורה ומצוות על פי המסורת הדתית וברוח הציונות הדתית;

"תכנית הלימודים" פירושו – תכנית לימודים שנקבעה על ידי השר למוסדות החינוך הרשמיים להשגת המטרה האמורה בסעיף 2; וכולל "תכנית היסוד" שהשר יקבעה כתכנית חובה על כל מוסד כזה;

"מוסד חינוך ממלכתי" פירושו – מוסד חינוך רשמי שניתן בו חינוך ממלכתי, למעט מוסד חינוך ממלכתי דתי;

"מוסד חינוך ממלכתי משלב" – מוסד חינוך רשמי שניתן בו חינוך ממלכתי משלב;

"מוסד חינוך ממלכתי דתי" פירושו – מוסד חינוך רשמי שניתן בו חינוך ממלכתי דתי;

"תכנית השלמה" פירושו – חלק של תכנית הלימודים שיקבע או שיאשר השר לפי חוק זה ושיקיף לא יותר מעשרים וחמישה אחוזים משעות הלימודים במוסד חינוך רשמי;

"תכנית השלמה למוסד חינוך ממלכתי משלב" – תכנית השלמה שתכלול לימוד מקורות יהודיים בהיקף רחב ובאופן מעמיק, תוך שימת דגש על עיסוק בזהות יהודית ועל חינוך לערכי הסובלנות במורשת ישראל ולקיום חיים משותפים וברית ייעוד וגורל בין כל חלקי העם בישראל ובתפוצות;

"תכנית השלמה למוסד חינוך ממלכתי דתי" פירושו – תכנית השלמה שתכלול לימודי תורה שבכתב ושבעל פה ותכוון לאורח חיים דתי, לרבות נוהג והווי דתי בין כתלי המוסד;

"תלמיד" פירושו – ילד או נער;

שאר המונחים פירושם כמשמעותם בחוק לימוד חובה, תש"ט-1949 (להלן – חוק לימוד חובה).

מטרות החינוך הממלכתי

2. (א) מטרות החינוך הממלכתי הן:

(1) לחנך אדם להיות אוהב אדם, אוהב עמו ואוהב ארצו, אזרח נאמן למדינת ישראל, המכבד את הוריו ואת משפחתו, את מורשתו, את זהותו התרבותית ואת לשונו;

(2) להנחיל את העקרונות שבהכרזה על הקמת מדינת ישראל ואת ערכיה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית ולפתח יחס של כבוד לזכויות האדם, לחירויות היסוד, לערכים דמוקרטיים, לשמירת החוק, לתרבותו ולהשקפותיו של הזולת, וכן לחנך לחתירה לשלום ולסובלנות ביחסים בין בני אדם ובין עמים;

(3) ללמד את תולדות ארץ ישראל ומדינת ישראל;

(4) ללמד את תורת ישראל, תולדות העם היהודי, מורשת ישראל והמסורת היהודית, להנחיל את תודעת זכר השואה והגבורה, ולחנך לכבדם;

(5) לפתח את אישיות הילד והילדה, את יצירתיותם ואת כשרונותיהם השונים, להרחיב את אופקיהם התרבותיים ולחשפם לחוויות אמנותיות, והכל למיצוי מלוא יכולתם כבני אדם החיים חיים של איכות ושל משמעות;

(6) לבסס את ידיעותיהם של הילד והילדה בתחומי הדעת והמדע השונים, ביצירה האנושית לסוגיה ולדורותיה, ובמיומנויות היסוד שיידרשו להם בחייהם כבני אדם בוגרים בחברה חופשית, ולעודד פעילות גופנית ותרבות פנאי;

(7) לחזק את כוח השיפוט והביקורת, לטפח סקרנות אינטלקטואלית, מחשבה עצמאית ויוזמה, ולפתח מודעות וערנות לתמורות ולחידושים;

(8) להעניק שוויון הזדמנויות לכל ילד וילדה, לאפשר להם להתפתח על פי דרכם וליצור אווירה המעודדת את השונה והתומכת בו;

(9) לטפח מעורבות בחיי החברה הישראלית, נכונות לקבל תפקידים ולמלאם מתוך מסירות ואחריות, רצון לעזרה הדדית, תרומה לקהילה, התנדבות וחתירה לצדק חברתי במדינת ישראל;

(10) לפתח יחס של כבוד ואחריות לסביבה הטבעית וזיקה לארץ, לנופיה, לחי ולצומח;

(11) להכיר את השפה, התרבות, ההיסטוריה, המורשת והמסורת הייחודית של האוכלוסיה הערבית ושל קבוצות אוכלוסיה אחרות במדינת ישראל, ולהכיר בזכויות השוות של כל אזרחי ישראל.

(12) לחנך להכרה בקדושת החיים ולהנחיל תודעת בטיחות וזהירות, לרבות בטיחות בדרכים.

(13) לחנך לשירות משמעותי בצבא הגנה לישראל או לשירות לאומי-אזרחי כהגדרתו בחוק שירות לאומי-אזרחי, התשע"ד-2014.

(ב) השר יקבע כללים לשם מניעת פעילות במוסד חינוך של אדם או של גוף שאינו חלק ממערכת החינוך (בסעיף קטן זה – גורם חיצוני) שפעילותו עומדת בסתירה חמורה ומשמעותית למטרות החינוך הממלכתי המפורטות בסעיף קטן (א), וכן כללים לשם מניעת פעילות במוסד חינוך של גורם חיצוני הפועל באופן יזום לנקיטת הליכים משפטיים או מדיניים מחוץ לישראל נגד חיילי צבא הגנה לישראל בשל פעולה שביצעו במסגרת תפקידם או נגד מדינת ישראל.

חינוך ממלכתי משנת תשי"ד

3. משנת הלימודים תשי"ד ואילך יונהג חינוך ממלכתי בכל מוסד חינוך רשמי; במוסד חינוך רשמי, אשר בשנת הלימודים תשי"ג נמנה עם זרם המזרחי או עם זרם אגודת ישראל או עם החלק הדתי של זרם העובדים, יונהג חינוך ממלכתי דתי.

תכנית הלימודים וקביעת ספרי לימוד

4. (א) השר יקבע את תכנית הלימודים של כל מוסד חינוך רשמי; במוסדות חינוך לא יהודיים תותאם תכנית הלימודים לתנאיהם המיוחדים.

(ב) מי שהשר הסמיך לעניין זה מבין עובדי משרדו (בסעיף זה – הגוף המוסמך), יקבע, לעניין תכניות לימודים, את רשימת ספרי הלימוד המאושרים לשימוש במוסדות חינוך.

(ב1) על אף האמור בסעיף קטן (ב), לא ייקבע ספר לימוד כספר לימוד מאושר אם הוא חלק ממארז הכולל כמה פריטים, כגון חוברות עבודה או תקליטורים, אלא אם כן ניתן לרכוש כל פריט בו בנפרד; ואולם השתכנע הגוף המוסמך כי קיימת סיבה המצדיקה זאת, רשאי הוא לקבוע ספר לימוד כאמור כספר לימוד מאושר גם אם לא ניתן לרכוש כל פריט במארז בנפרד.

(ג) בלי לגרוע מהוראות כל דין, לא יוחלף ספר לימוד שנקבע כספר לימוד במוסד חינוך, במשך חמש שנות לימודים מיום שנקבע, אלא באחת מאלה:

(1) הספר חדל להיות ספר לימוד מאושר, לפי קביעת הגוף המוסמך;

(2) נתקבל לכך אישור הגוף המוסמך, ולאחר שהשתכנע כי החלפתו של ספר הלימוד נדרשת עקב שינוי תכנית הלימודים או מסיבה אחרת המצדיקה את החלפתו.

(ד) בסעיף זה – "מוסד חינוך" – מוסד חינוך מוכר כהגדרתו בחוק לימוד חובה, התש"ט-1949, לרבות כיתות י"א וי"ב במוסד שחל עליו חוק פיקוח על בתי ספר, התשכ"ט-1969; "ספר לימוד" – ספר המיועד לשימוש תלמידים או מורים במוסד חינוך בהתאם לתכנית הלימודים במוסד החינוך בכל צורה או טכנולוגיה שבה הוא מופץ; "ספר לימוד מאושר" – ספר לימוד שנכלל ברשימה שקבע הגוף המוסמך.

שבוע לימודים

4א. (א) שבוע לימודים של פחות מ-6 ימים במוסד חינוך רשמי יונהג באישור השר, על פי כללים ותנאים שהוא קבע באישור ועדת החינוך והתרבות של הכנסת.

(ב) אישור השר יכול שיינתן –

(1) לכלל מוסדות החינוך הרשמיים;

(2) למוסד חינוך רשמי מסוים;

(3) לכלל מוסדות החינוך הרשמיים שבתחום שיפוטה של רשות חינוך מקומית מסוימת.

מוסד חינוך ממלכתי משלב

4ב. (א) (1) לפי דרישה כאמור בפסקה (2) של הורי תלמידים במוסד חינוך רשמי ובהסכמת רוב הצוות הפדגוגי במוסד, רשאי השר או מי שהוא הסמיך לכך לקבוע, אם ראה שהתקיימו התנאים שקבע בתקנות, כי החל משנת הלימודים הבאה ואילך יהיה מוסד חינוך כאמור מוסד חינוך ממלכתי משלב; מוסד חינוך כאמור לא ייקבע כמוסד היחיד שאליו זכאים להירשם תלמידים בהתאם להוראות שנקבעו לפי סעיף 21; בסעיף זה, "הצוות הפדגוגי" – המנהל ועובדי ההוראה;

(2) דרישה כאמור בפסקה (1) תהא של הורי שני שלישים לפחות מכלל התלמידים במוסד חינוך רשמי, ולגבי מוסד חינוך שהוא מוסד החינוך הרשמי היחיד ברשות חינוך מקומית – של הורי 90% לפחות מכלל התלמידים.

(ב) דרישה כאמור בסעיף קטן (א) תוגש לשר במועד ובאופן שייקבע בתקנות, והשר יחליט בה לאחר התייעצות עם רשות החינוך המקומית שבתחומה נמצא מוסד החינוך.

(ג) השר ימסור, באופן שקבע בתקנות, הודעה מוקדמת על קביעתו כאמור בסעיף קטן (א) להורי התלמידים במוסד החינוך שלגביו ניתנה הקביעה; הודעה כאמור תימסר לפני מועד התחלת הרישום לשנת הלימודים הבאה לפי חוק זה, ולפחות 30 ימים לפני אותו מועד; בהודעה כאמור יצוין כי ההורים רשאים לרשום את ילדיהם למוסד חינוך אחר לפי הוראות חוק זה.

(ד) השר, בהסכמת שר האוצר, יקבע לכל שנת לימודים את מספר מוסדות החינוך שייקבע לגביהם כי הם מוסדות חינוך ממלכתי משלב לפי הוראות סעיף זה.

(ה) נקבע מוסד חינוך כמוסד חינוך ממלכתי משלב לפי הוראות סעיף זה, יהיה המוסד זכאי, במסגרת השתתפות המדינה בתקציבו, בחמש השנים לאחר שנקבע לגביו כאמור, למימון לפי אמות מידה שיקבע השר, לצורך הכשרה והשתלמויות לצוות הפדגוגי במוסד והטמעת תכנית הלימודים של החינוך הממלכתי המשלב וערכיו.

(ו) במוסד חינוך ממלכתי משלב יהיה רכז יהדות שיסייע בהטמעת תכנית הלימודים בתחום לימודי היהדות במוסד, וילווה את העיסוק בזהות יהודית ואת החינוך בהתאם לתכנית ההשלמה במוסד.

(ז) תקנות לפי סעיף זה טעונות את אישור ועדת החינוך התרבות והספורט של הכנסת.

תכנית השלמה שנקבעה על ידי השר

5. השר רשאי לקבוע לכל מוסד חינוך רשמי תכנית השלמה שתונהג בו, בין תכנית אחת לכל המוסד ובין תכניות שונות לכיתות שונות או מקבילות; למוסד חינוך ממלכתי דתי תיקבע תכנית מתכניות ההשלמה למוסד חינוך ממלכתי דתי ולמוסד חינוך ממלכתי משלב תיקבע תכנית מתכניות ההשלמה למוסד חינוך ממלכתי משלב.

תכנית השלמה לפי דרישת הורים

6. לפי דרישת הורי תלמידים במוסד חינוך, רשאי השר, בתנאים שנקבעו בתקנות, לאשר למוסד תכנית השלמה אחרת מזו שנקבעה על פי סעיף 5.

תכנית השלמה לא תגרום להוצאות יתרות

7. השר לא ישתמש בסמכותו לפי סעיף 6, אם נוכח שתכנית השלמה אחרת תגרום להוצאות יתרות; ואולם אם היו ההוצאות היתרות על חשבון רשות חינוך מקומית, רשאי השר לעשות זאת בהסכמת אותה רשות.

תכנית נוספת

8. השר רשאי, בתנאים שנקבעו בתקנות, לאשר למוסד חינוך רשמי, לפי דרישת הורי תלמידים באותו מוסד, תכנית לשעות נוספות על השעות שנקבעו בתכנית הלימודים, ובלבד שכל ההוצאות הנובעות מביצוע התוספת יחולו על הורי התלמידים המתחנכים על פיה או על רשות החינוך המקומית שהתחייבה לשאת בהן על חשבונה.

תכנית לשם ניסוי

9. השר רשאי להנהיג במוסד חינוך רשמי מסויים, לשם ניסוי, תכנית לימודים שלא לפי הוראות חוק זה, בתנאי שיתן, באופן שנקבע בתקנות, הודעה מוקדמת על כך לפני התחלת הרישום לפי סעיף 20, ובתנאי נוסף שמוסד כזה לא ייקבע כמוסד היחידי הקרוב לתלמידים שגרים בקרבתו.

מיזוג מוסדות חינוך

10. (א) השר רשאי לצוות לרשות חינוך מקומית אחת או יותר, על מיזוגם של מוסדות חינוך רשמיים שבתחום אותה רשות או אותן רשויות; ואולם לא יצווה השר על מיזוג מוסד חינוך ממלכתי עם מוסד חינוך ממלכתי דתי.

(ב) השר לא יצווה על מיזוגם של מוסדות חינוך רשמיים בשתי רשויות חינוך מקומיות או יותר, אלא אם נתן הודעה מוקדמת על כך בכתב לרשויות החינוך המקומיות הנוגעות בדבר, וניתנה להן הזדמנות להביא בפני השר את התנגדותן, אם תהיה כזו.

מוסדות חינוך מוכרים לא רשמיים

11. השר רשאי לקבוע, בתקנות, סדרים ותנאים להכרזת מוסדות לא רשמיים כמוסדות חינוך מוכרים, להנהגת תכנית היסוד בהם, להנהלתם, לפיקוח עליהם ולתמיכת המדינה בתקציביהם, אם השר יחליט על התמיכה ובמידה שיחליט.

השתתפות רשות מקומית בתקציבי מוסדות חינוך מוכרים לא רשמיים

11א. (א) קבע השר, לפי סעיף 11, סדרים ותנאים להשתתפות המדינה בתקציבי שעות הלימוד של מוסדות חינוך מוכרים לא רשמיים, בשיעור יחסי להשתתפות המדינה בתקציביהם של מוסדות חינוך רשמיים דומים (בסעיף זה – ההסדר הקובע), תשתתף רשות חינוך מקומית בתקציבי מוסדות חינוך מוכרים לא רשמיים הפועלים בתחומה בשיעור יחסי להשתתפותה בתקציביהם של מוסדות חינוך רשמיים דומים הפועלים בתחומה, לפי ההסדר הקובע; השתתפות רשות חינוך מקומית בתקציביהם של מוסדות חינוך מוכרים לא רשמיים כאמור, כולה או חלקה, יכול שתהיה גם בכסף או בשווה כסף, כגון באמצעות העסקת עובדים, לכלל המוסדות או לחלקם, ובלבד ששווי ההשתתפות לגבי כל מוסד יהיה שווה לסך ההשתתפות לפי ההסדר הקובע.

(ב) אין בהוראות סעיף קטן (א) כדי לגרוע מסמכותה של רשות חינוך מקומית לקבוע שיעור השתתפות בתקציבי מוסדות חינוך מוכרים לא רשמיים הפועלים בתחומה, כולם או חלקם, העולה על השיעור בהסדר הקובע, והיא רשאית לעשות כן גם לגבי רכיב מהרכיבים להשתתפות בתקציב לפי סעיף זה.

(ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), רשות חינוך מקומית לא תשתתף בתקציב של מוסד חינוך מוכר לא רשמי, כולו או חלקו, אם ניתנה הוראה לפי סעיף 11ב.

אי-מתן תמיכה בשל הזדהות עם טרור

11ב. (א) בלי לגרוע מסמכויות הנתונות לשר לפי סעיף 11, השר, או מי שהוא הסמיך לעניין זה, רשאי להורות על אי-מתן תמיכה זמנית או קבועה בתקציב, כולו או חלקו, של מוסד חינוך מוכר לא רשמי, אם הוכח להנחת דעתו כי במוסד מתקיימים גילויי הזדהות עם מעשה טרור או עם ארגון טרור או תמיכה בהם

שהנהלת מוסד החינוך ידעה או הייתה צריכה לדעת על קיומם; בחוק זה, "ארגון טרור" ו"מעשה טרור" – כהגדרתם בחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016 (בחוק זה – חוק המאבק בטרור).

(ב) החלטה כאמור בסעיף קטן (א) תתקבל לאחר התייעצות עם מנהל המחוז המפקח על מוסד החינוך, והכול כפי שיקבע השר.

(ג) השר, או מי שהוא הסמיך לעניין זה, לא יפעיל את הסמכות הנתונה לו בסעיף קטן (א) אלא לאחר שהודיע למוסד החינוך על הכוונה להפסיק את התמיכה ונתן לו הזדמנות להשמיע את טענותיו.

(ד) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות כל דין.

ועד החינוך

12. (א) יוקם ועד לעניני החינוך (להלן – ועד החינוך), אשר מספר חבריו יהיה לא פחות מחמישה עשר. חברי הועד יתמנו על ידי השר, באישור הממשלה, כל אחד לתקופה של ארבע שנים. כחברי הועד יתמנו אנשים פעילים בשדה החינוך, עובדים של משרד החינוך והתרבות שמספרם לא יעלה על 25% מכל חברי הועד, ומועמדים של רשויות מקומיות, מוסדות החינוך הגבוה והסתדרות המורים, מתוך רשימות שיוגשו לשר לפי בקשתו.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאי השר, בנסיבות מיוחדות ובאישור הממשלה, להאריך את תקופת כהונתם של חברי ועד החינוך בשנה נוספת.

מועצה לחינוך ממלכתי דתי

13. (א) תוקם מועצה לחינוך ממלכתי דתי; חברי המועצה יתמנו על ידי השר, באישור הממשלה, כל אחד לתקופה של ארבע שנים. שני חברים יהיו באי כוחו של השר, ששה חברים יתמנו מתוך רשימה של שנים עשר מועמדים שתוצע על ידי שר הדתות, שלושה חברים יתמנו מתוך רשימה של ששה מועמדים לפחות שתוצע, בהתאם לתקנות, על ידי ארגוני מורים המייצגים את המורים הדתיים, ושלושה חברים יתמנו מבין החברים הדתיים של ועד החינוך.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאי השר, בנסיבות מיוחדות ובאישור הממשלה, להאריך את תקופת כהונתם של חברי המועצה לחינוך ממלכתי דתי בשנה נוספת.

מועצה לחינוך ממלכתי משלב

13א. (א) (1) תוקם מועצה לחינוך ממלכתי משלב אשר מספר חבריה לא יפחת מ-15; השר ימנה את חברי המועצה ובהם, בין השאר, חברים הפעילים בשדה החינוך, חברים בעלי ניסיון או ידע בתחום החינוך המשלב, עובדי משרד החינוך, נציגי רשויות מקומיות ונציגי שני ארגוני עובדי הוראה שעם חבריהם נמנה המספר הרב ביותר של עובדי ההוראה המאוגדים בישראל; מספר עובדי המדינה במועצה לא יעלה על שליש מחבריה;

(2) תקופת כהונתה של המועצה תהיה ארבע שנים, ואולם רשאי השר, בנסיבות מיוחדות, להאריך את תקופת כהונתה בשנה נוספת.

(ב) השר ייוועץ במועצה בטרם ישתמש בסמכות מן הסמכויות המסורות לו לפי חוק זה הנוגעות לחינוך ממלכתי משלב, חוץ מן הסמכויות לפי סעיף קטן (א) וסעיף 29, וכן השימוש הראשון בסמכותו לפי סעיף קטן (ג).

(ג) השר יקבע תקנון למועצה שבו ייקבעו סדרי כינוסה ועבודתה, וכן הוראות אחרות שהשר יראה בהן צורך לשם ביצוע תפקידה.

סמכויות ועד החינוך

14. השר יוועץ בועד החינוך בטרם ישתמש בסמכות מן הסמכויות המסורות לו לפי חוק זה, חוץ מן הסמכויות לפי הסעיפים 12, 29, ו-32 והשימוש הראשון בסמכותו לפי סעיף 17.

סמכויות המועצה לחינוך ממלכתי דתי

15. השר יוועץ, בהתאם לסדרים שנקבעו בתקנות, במועצה לחינוך ממלכתי דתי בטרם ישתמש בסמכות מן הסמכויות המסורות לו לפי חוק זה הנוגעות לחינוך ממלכתי דתי, לרבות מינוי מנהל אגף החינוך הדתי במשרד החינוך והתרבות, ומינוים של מפקחים, מנהלים ומורים למוסדות החינוך הממלכתי הדתי, חוץ מן הסמכויות לפי הסעיפים 12, 13, 31, 32 והשימוש הראשון בסמכותו לפי סעיף 17.

הסכמה לתכנית השלמה

16. תכניות ההשלמה למוסדות החינוך הממלכתי הדתי ייקבעו על ידי השר בהסכמת המועצה לחינוך ממלכתי דתי.

הסכמה לתכניות השלמה למוסדות החינוך הממלכתי המשלב

16א. תכניות ההשלמה למוסדות החינוך הממלכתי המשלב ייקבעו על ידי השר בהתייעצות עם המועצה לחינוך ממלכתי משלב.

תקנונים

17. השר יקבע תקנון לועד החינוך ותקנון למועצה לחינוך ממלכתי דתי. בתקנון ייקבעו סדרי כינוסם ועבודתם של הועד ושל המועצה וכללים למילוי מקומם של חברים שאינם משתתפים בישיבות הועד או המועצה, וכן הוראות אחרות שהשר יראה בהן צורך לשם ביצוע תפקידם של הועד ושל המועצה, הכל לפי הענין.

פסול עובדים מטעמים דתיים

18. המועצה לחינוך ממלכתי דתי רשאית לפסול, מטעמים דתיים בלבד, מינויו או המשכת שירותו של מנהל או מפקח או מורה במוסד חינוך ממלכתי דתי. בא על החלטת הפסול ערר של חבר מחברי המועצה, לא יהא להחלטה תוקף כל עוד לא הכריעו בערר, בדרך שנקבעה בתקנות.

פיטורי עובד הוראה לשם הגנה על קטין או חסר ישע או מפאת הזדהות עם טרור

18א. (א) בלי לגרוע מהוראות כל דין, המנהל הכללי של משרד החינוך רשאי לפטר עובד הוראה המועסק על ידי המדינה אם הוכח להנחת דעתו כי העובד נקט התנהגות בעלת אופי מיני, אשר לנוכח היותו עובד הוראה יש בה משום חומרה מיוחדת.

(א1) (1) בלי לגרוע מהוראות כל דין, המנהל הכללי של משרד החינוך רשאי לפטר עובד הוראה המועסק על ידי המדינה, אם הוכח להנחת דעתו כי התקיים אחד מאלה:

(א) העובד עשה מעשה של הזדהות עם ארגון טרור בפומבי כמשמעותו בסעיף 24(א)(1) לחוק המאבק בטרור, פרסם קריאה ישירה לביצוע מעשה טרור או פרסם דברי שבח, אהדה או עידוד למעשה טרור, תמיכה בו או הזדהות עימו, לנוכח החומרה המיוחדת בהיותו עובד הוראה, ובכלל זה עבודתו עם קטינים או חסרי ישע;

(ב) העובד הורשע בעבירת ביטחון חמורה או בעבירת טרור כהגדרתן בחוק המאבק בטרור;

(ג) העובד ביצע מעשה המהווה עבירת טרור כהגדרתה בחוק המאבק בטרור, למעט כמשמעותה בסעיף 24 לחוק האמור, ובלבד שגורמי הביטחון החליטו להעביר מידע בעניין למנהל הכללי של משרד החינוך; בפסקת משנה זו, "גורמי הביטחון" – שירות הביטחון הכללי ומשטרת ישראל;

(2) פוטר עובד הוראה לפי הוראות פסקה (1)(ב), תהיה המדינה, על אף הוראות כל דין, הסכם קיבוצי או חוזה עבודה, פטורה ממתן הודעה מוקדמת על פיטורים; העובד יהיה זכאי לפיצויי פיטורים לפי חוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963, זולת אם בית הדין האזורי לעבודה קבע כי הפיטורים היו בנסיבות מיוחדות, שאינן מצדיקות מתן פיצויי פיטורים, כולם או חלקם.

(ב) (1) לא יפטר המנהל הכללי עובד לפי סעיף קטן (א) אלא לאחר שנתן לעובד הזדמנות להשמיע את טענותיו;

(2) המנהל הכללי של משרד החינוך לא יפעיל את הסמכות הנתונה לו לפי סעיף קטן (א1)(1) אלא לאחר שהודיע לעובד ולנציב שירות המדינה כי בכוונתו לבחון את פיטוריו של העובד לפי הוראות אותה פסקה ונתן להם ולכל גורם בעל זיקה לעובד הזדמנות להתייחס, בתוך שבעה ימים, לכוונה לפטר את העובד; המנהל הכללי יקיים שימוע לעובד בתוך חמישה ימים ממועד קבלתן של התייחסויות כאמור; החלטה לגבי הפיטורים תתקבל בתום חמשת הימים האמורים.

(ג) עובד הוראה הרואה את עצמו נפגע מהחלטה לפטרו כאמור בסעיף קטן (א) או (א1), רשאי לערור עליה לפני שר החינוך בתוך 21 ימים מיום שהומצאה לו ההחלטה.

מניעה להעסקת עובד הוראה שיש לו תואר אקדמי ממוסד להשכלה גבוהה ברשות הפלסטינית

18ב. (א) מטרת סעיף זה למנוע את השפעתה המזיקה של הרשות הפלסטינית העוינת את מדינת ישראל וערכיה ולשמור על ערכי החינוך של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית כפי שגובשו בחוק זה.

(ב) לא יועסק כעובד הוראה על ידי המדינה מי שיש לו תואר אקדמי ממוסד להשכלה גבוהה ברשות הפלסטינית, והוא ייחשב כמי שאין לו תואר אקדמי הנדרש לשם העסקה כעובד הוראה בישראל.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), המנהל הכללי של משרד החינוך רשאי להעסיק עובד הוראה שיש לו תואר כאמור באותו סעיף קטן, אם יש לו תואר ראשון נוסף ממוסד מוכר כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958, ותעודת הוראה ממוסד להכשרת עובדי הוראה בישראל, אלא אם כן הוכח להנחת דעתו של המנהל הכללי שיהיה בהעסקתו משום השפעה מזיקה על תלמידים או על קטינים.

(ד) לא יסרב המנהל הכללי להעסיק עובד הוראה לפי סעיף קטן (ג), אלא לאחר שניתנה לו הזדמנות נאותה להשמיע את טענותיו.

(ה) מי שהמנהל הכללי סירב להעסיק לפי סעיף קטן (ג), רשאי להשיג על כך לפני שר החינוך, בתוך 21 ימים מהיום שהודע לו על החלטת המנהל הכללי.

(ו) הוראות סעיף זה יחולו גם על מנהל בית ספר ומפקח.

(ז) בסעיף זה, "מוסד להשכלה גבוהה ברשות הפלסטינית" – כל אחד מאלה, לרבות שלוחה או סניף של מוסד כאמור:

(1) מוסד להשכלה גבוהה הנמצא ביהודה והשומרון או בחבל עזה, שאינו מוסד אקדמי ישראלי המוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה;

(2) מוסד להשכלה גבוהה המפוקח על ידי הרשות הפלסטינית או על ידי גורם מטעמה;

לעניין זה, "הרשות הפלסטינית" – המועצה כהגדרתה בתקנות שעת חירום (יהודה והשומרון – שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ז-1967, כפי שהוארך תוקפן ותוקן נוסחן בחוק, מזמן לזמן.

איסור תעמולה

19. מורה, וכן עובד אחר במוסד חינוך, לא ינהל תעמולה לטובת מפלגה או ארגון פוליטי אחר בקרב תלמידים של מוסד חינוך.

רישום תלמידים

20. לצורך מילוי החובה האמורה בסעיף 3(אא) לחוק לימוד חובה יירשם תלמיד –

(1) במוסד חינוך ממלכתי או במוסד חינוך ממלכתי דתי, הקרוב למקום מגוריו;

(1א) במוסד חינוך ממלכתי משלב, ובלבד שהתלמיד זכאי להירשם למוסד כזה בהתאם להוראות שנקבעו לפי סעיף 21;

(2) אם מקום מגוריו הוא בתחום שיפוטה של רשות חינוך מקומית שאין בו מוסד חינוך רשמי – ברשות החינוך המקומית;

(3) אם עומד התלמיד לקבל את חינוך החובה שלו במוסד חינוך מוכר שאינו מוסד חינוך רשמי – באותו מוסד חינוך מוכר.

(4) אם עומד התלמיד ללמוד בכיתה ט' עד י"ב – באופן שקבע השר בתקנות; הוראות כאמור לענין רישום לחניכות לפי חוק החניכות, התשי"ג-1953, יותקנו בהסכמת שר התעשיה המסחר והתעסוקה.

תקנות רישום

21. סדרי הרישום, כללי האחריות לביצועו, הכללים שלפיהם ייקבע מוסד החינוך הקרוב למקום מגוריו של תלמיד והתנאים בהם מותר יהיה לרשום תלמיד שלא בהתאם לאמור בסעיף 20 – ייקבעו בתקנות.

דין וחשבון על הרישום

22. כל מוסד חינוך שבו נרשמו תלמידים לפי חוק זה ולפי חוק לימוד חובה, חייב למסור, על פי כללים שנקבעו בתקנות, דין וחשבון על כך לרשות החינוך המקומית שבתחום שיפוטה נמצא המוסד.

רישום ברשות חינוך שאין בה מוסד חינוך רשמי

23. בשעת רישום ברשת חינוך מקומית לפי פסקה (2) לסעיף 20 יודיע ההורה הרושם על בחירתו בין מוסד חינוך ממלכתי ובין מוסד חינוך ממלכתי דתי. סדרי ההודעה ייקבעו בתקנות.

הודעה במקרים מיוחדים

24. (א) רשות חינוך מקומית שיש בה מוסד חינוך ממלכתי ואין בה מוסד חינוך ממלכתי דתי, או להיפך, רשאי ההורה הרושם למסור הודעה בשעת הרישום לפי פסקה (1) לסעיף 20 על רצונו שיינתן לתלמיד החינוך שאינו ניתן באותה רשות חינוך מקומית.

(ב) בהודעה לפי סעיף 23 או סעיף קטן (א) רשאי ההורה הרושם לציין כי הוא מעוניין שיינתן לתלמיד חינוך ממלכתי משלב, ובלבד שהתלמיד זכאי להירשם למוסד כזה בהתאם להוראות שנקבעו לפי סעיף 21.

המוסד שבו יבקר תלמיד

25. תלמיד שנרשם במוסד חינוך לפי סעיף 20 או 21, יבקר במוסד החינוך שבו נרשם; עלה מספר התלמידים שנרשמו במוסד על מכסה שנקבעה לו, לפי כללים שפורטו בתקנות, יבקרו התלמידים העודפים על המכסה, במוסד חינוך רשמי אחר שייקבע להם, על-פי אותם הכללים, ובלבד שתלמיד שנרשם במוסד חינוך ממלכתי לא ייקבע לו מוסד חינוך ממלכתי דתי, או להיפך; נרשם תלמיד למוסד חינוך ממלכתי משלב, יודיע ההורה הרושם על בחירתו בין מוסד חינוך ממלכתי ובין מוסד חינוך ממלכתי-דתי במקרה שבו מספר התלמידים שנרשמו במוסד שאליו נרשם התלמיד יעלה על המכסה שנקבעה לו.

מוסד שנפתח על פי הודעות

26. נפתח ברשות חינוך מקומית מוסד חינוך רשמי, על יסוד הודעות שניתנו לפי סעיף 24, יראו את התלמידים שבשעת רישומם נתנו אותן ההודעות, כאילו נרשמו אותה שעה במוסד שנפתח כאמור.

תיקון חוק לימוד חובה

27. חוק לימוד חובה יתוקן כך:

(1) בסעיף 1 יימחקו ההגדרות "מועצת חינוך" ו"זרם מוכר";

(2) בסעיף 3 –

(א) במקום סעיף קטן (א) יבואו סעיפים קטנים אלה: "(א) הורים של ילד בגיל 5 חייבים, כל אחד מהם, לרשמו, במועד ובאופן שנקבע בתקנות, ברשות החינוך המקומית שבתחום שיפוטה גר הילד. רשמו אחד מהם – השני פטור. (אא) הורים של ילד בגיל 6 ומעלה או של נער חייבים, כל אחד מהם, לרשום את הילד או הנער, כמפורט בסעיף קטן (ב), במוסד חינוך או ברשות חינוך מקומית כאמור בסעיפים 20 ו-21 לחוק חינוך ממלכתי, תשי"ג-1953. רשם אחד מהם את הילד או את הנער – השני פטור.";

(ב) בסעיף קטן (ב) –

(i) במקום פסקה (2) תבוא פסקה זו: "(2) ילד שבראשית שנת הלימודים תשי"ד או בראשית כל שנת לימודים שלאחריה יהיה בגיל 6 – במועד שנקבע בתקנות;";

(ii) אחרי פסקה (4) תבוא פסקה זו: "(5) ילד בגיל לימוד חובה, או נער בגיל לימוד חובה, הגר בתחומה של רשות חינוך מקומית שאין בה מוסד חינוך רשמי ואותה רשות הודיעה, באופן שנקבע בתקנות, כי היא עומדת לפתוח מוסד כזה – תוך שלושים יום מיום ההודעה;";

(ג) בסעיף קטן (ד) –

(i) ברישא, במקום המלים "ברשות החינוך המקומית שבתחום שיפוטה הוא גר" יבואו המלים "במוסד חינוך או ברשות חינוך מקומית כאמור בסעיפים 20 ו-21 לחוק חינוך ממלכתי, תשי"ג-1953";

(ii) אחרי פסקה (4) תבוא פסקה זו: "(5) אם גר הנער בתחומה של רשות חינוך מקומית שאין בה מוסד חינוך רשמי לחינוך חובה לנערים ואותה רשות הודיעה, באופן שנקבע בתקנות, כי היא עומדת לפתוח מוסד כזה – תוך שלושים יום מיום ההודעה;";

(3) בסעיף 10 –

(א) סעיף קטן (א) – בטל;

(ב) בסעיף קטן (ב) יימחקו – הסימן שבראשיתו והמלים שבשורה הרביעית "לחינוך חובה מזרם מוכר מסויים או מוסד חינוך רשמי אחר";

(4) בסעיף 14, במקום המלים "במועצת החינוך" יבואו המלים "בועד החינוך".

תחולת החוק על מוסדות להכשרת מורים וגננות

28. השר רשאי לצוות, כי הוראות הסעיפים 1-19, 29 ו-34 של חוק זה יחולו בתיאומים שיקבע אותם לפי הענין, על בתי מדרש למורים ולגננות.

העברת סמכויות

29. השר רשאי להעביר לאחר את הסמכויות המסורות לו לפי חוק זה, כולן או מקצתן, פרט לסמכות להתקין תקנות ופרט לסמכויות לפי הסעיפים 10(ב), 12, 13 ו-17. הודעה על העברת סמכויות לפי סעיף זה תפורסם ברשומות.

העברת תלמידים בשנת תשי"ד

30. מיום תחילת תקפו של חוק זה ועד תום שנת הלימודים תשי"ד לא יועבר תלמיד, ללא אישור השר, ממוסד חינוך רשמי למשנהו, אלא אם הועתק מקום מגוריו.

העברת מנהלים ומורים

31. מנהל או מורה במוסד חינוך רשמי שהועבר בשנת הלימודים תשי"ד ממוסד חינוך רשמי אחד למשנהו מחמת השינויים שחלו או שיחולו לרגל ביצוע חוק זה, לא תשמש העברה זו, למרות כל נוהג אחר, עילה לתביעת פיצויים או תשלום אחר בגלל חוסר הודעה מוקדמת על ההעברה.

הוראות מיוחדות לשנת תשי"ד

32. (א) עד תאריך שייקבע על ידי השר ויפורסם ברשומות רשאים הורים של תלמיד, שלמד בשנת הלימודים תשי"ג במוסד חינוך רשמי, להודיע בכתב, לרשות החינוך המקומית שבתחומה נמצא המוסד, כי ברצונם לחנך את התלמיד במוסד חינוך לא רשמי בעל תכנית מסויימת שתכלול את תכנית היסוד.

(ב) היה מספר התלמידים שלמדו בשנת תשי"ג במוסד מסויים, שהוריהם הודיעו כאמור, שני שלישים או יותר מכלל התלמידים שלמדו אותה שנה במוסד, תמסור רשות החינוך המקומית דין וחשבון לשר על התכנית ועל מספר התלמידים שהוריהם בחרו בה.

(ג) נתקבלה התכנית על דעת השר ומספר התלמידים שהוריהם רוצים לחנכם לפיה הוא מספיק לדעתו, כדי לפתוח בשבילם מוסד חינוך, רשאי השר להקציב מקרקעים וציוד לשם פתיחת מוסד כזה, בין מאלה שהוחזקו על ידי מוסד החינוך הרשמי האמור ובין אחרים, או להורות לרשות החינוך המקומית להקציב מקרקעים וציוד כאמור, או להמליץ בפניה על כך.

(ד) נוכח השר, כי נפתח המוסד האמור והועמדו לרשותו מקרקעים וציוד המבטיחים מתן חינוך חובה באופן סדיר על פי התכנית האמורה, יכריז השר על אותו מוסד כעל מוסד חינוך מוכר.

(ה) האמור בסעיף זה בא להוסיף, לגבי שנת הלימודים תשי"ד, על הוראות הסעיפים 11 ו-20(3), ולא לגרוע מהן.

אחריות למוסד שנפתח לפי סעיף 32

33. (א) מוסד חינוך שנפתח לפי סעיף 32 יחולו הוצאות החזקתו והנהלתו על הורי תלמידיו והם ישאו, כולם יחד וכל אחד לחוד, באחריות לכל התחייבות שנוצרה על ידי החזקת המוסד והנהלתו.

(ב) מקרקעים שהוקצבו למוסד כזה על ידי המדינה או רשות חינוך מקומית לתקופה מסויימת, יהיה המוסד וכל המחזיק בהם מטעמו חייב, על אף האמור בכל חוק אחר, לפנותם כתום אותה תקופה.

ביצוע ותקנות

34. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא יתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו ובכלל זה תקנות בדבר –

(1) סדרי הפיקוח על מוסדות החינוך הממלכתי ומינוים של מפקחיהם, מנהליהם ומוריהם;

(2) סדרי הפיקוח על מוסדות החינוך הממלכתי הדתי ומינוים של מפקחיהם, מנהליהם ומוריהם, וביצוע זכותה של המועצה לחינוך הדתי להציע מועמדים למורים, מנהלים ומפקחים, לפסלם להמשכת שירותם ולהתנגד למינויים אלה מטעמים דתיים;

(3) הנהגת תכנית היסוד במוסדות חינוך מוכרים שאינם מוסדות חינוך רשמיים והפיקוח על ביצועה;

(4) התאמת הוראות חוק זה, כולן או מקצתן, לצרכי חינוך חובה של תלמידים שאינם יהודים והקמת מועצות לחינוך זה;

(5) סדרי העברת תלמיד ממוסד לחינוך חובה אחד למוסד לחינוך חובה אחר;

(6) המקרים בהם יהיה רשאי לצוות על סגירת מוסד חינוך רשמי או על הנהגת חינוך ממלכתי במוסד כזה שלא לפי סעיף 3, אם מספר תלמידיו הוא פחות מן המינימום, וכן הכללים שלפיהם יינתן חינוך חובה לתלמידים אלה;

(7) התנאים שלפיהם ייפתח מוסד חינוך רשמי בהתאם להודעות על פי סעיף 24 או בהתאם לבחירה על פי סעיף 23, ובלבד שלעניין מוסד חינוך ממלכתי משלב, הוא עומד בתנאים שנקבעו לפי סעיף 4ב; תקנות לפי פסקה זו לעניין מוסד חינוך ממלכתי משלב טעונות את אישור ועדת החינוך התרבות והספורט של הכנסת;

(8) מניעת כל תעמולה מפלגתית ומדינית במוסד חינוך בכל צורה שהיא, בין על ידי מורי המוסד ועובדיו ובין על ידי אנשים מן החוץ.

תחילת תוקף

35. תקפו של חוק זה הוא מיום קבלתו בכנסת.